

ВАШЕ СПОРЯДЖЕННЯ

Той, хто мандрує пішки і готовий отаборитися де завгодно та в будь-яку погоду, — найнезалежніша людина на землі.

Хорес Кефарт, 1904 рік

У бушкрафті ви самодостатня одиниця: маєте носити на спині та плечах усе потрібне, щоб подбати про себе від початку до кінця мандрівки (не забудьте прихопити й те, що знадобиться в екстреній ситуації).

П'ять найважливіших речей

Предмети першої необхідності можна скласти в рюкзак за **принципом п'яти найважливіших речей для виживання** (5C: cutting tools, cover elements, combustion devices, containers, cordages). Такий набір основних інструментів і знань стане у пригоді в непередбачуваних ситуаціях, убереже від пасток, зокрема й у міських джунглях. Ці предмети найважче відтворити з природних матеріалів, їх виготовлення потребує найбільше навичок, і саме вони безпосередньо впливають на температуру вашого тіла (їх також можна використовувати для обробки сирих матеріалів, які допомагають зігрітися чи охолодитись). Цей перелік разом з вашим умінням одягатися відповідно до навколишніх умов і знанням природи дадуть змогу легко спакувати простий комплект спорядження й насолоджуватися дозвіллям «на ногах».

Ось ці п'ять речей:

1. **Різальні інструменти**, щоб виготовляти потрібні речі та обробляти їжу.
2. **Засоби укриття** для створення мікроклімату й захисту від опадів.
3. **Засоби добування вогню** — не тільки щоб зберігати і готувати їжу, а й щоб робити ліки та грітися.
4. **Посуд для води** чи зібраних харчових ресурсів.
5. **Мотузки** для обв'язок та в'язання.

Усе це вкупі зі знанням місцевості та кількома речами для добування їжі стане основою того, що ви складете в наплічник і візьмете із собою. Можете додати щось для домедичної допомоги, орієнтування та ремонту, щоб полегшити собі життя в поході або таборі. Чи означає це силу-силенну речей, які буде важко нести чи таких громіздких, що вони змусять вас пошкодувати про похід уже за кількесот метрів? Ні, радше ви маєте вибрати правильне спорядження і переконатися, що речі ці — найвищої якості. Крім того, треба впевнитися, що вони добре виконуватимуть по кілька корисних функцій.

ТЕМПЕРАТУРА ТІЛА, КОМФОРТ І ЗРУЧНІСТЬ

Принцип п'яти насамперед допомагатиме вам контролювати свій температурний режим, дбати про комфорт і зручність. Комплектуючи та пакуючи спорядження, варто пам'ятати, що справді важливе, а що лише додасть ваги. Хоч би яке спорядження ви добирали, пріоритетом має бути підтримання функцій свого тіла та його температури за будь-яких погодних умов. Тому найбільшу цінність матимуть засоби добування вогню, одяг і посудини для води. Завдяки їм ви спокійно спатимете вночі. Адже, щоб час у поході давав насолоду, щоночі важливо спати принаймні чотири години поспіль (рівень досвідченості мандрівника можна оцінити за тим, як він спить). Предмети для зручності — це

ті, брати які не обов'язково, проте варто, щоб подорож була приємнішою, а деякі завдання давалися легше. Зосередьтеся на основних предметах для підтримання температури тіла, решту ж місця в наплічнику використовуйте для зручностей, які допоможуть зробити дозвілля на природі незабутнім.

НАПЛІЧНИКИ: ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД

Тепер, коли ви вже знайомі з підходом до пакування, знадобиться щось, у чому носитимете спорядження. На ринку є наплічники різноманітних конструкцій і торгових марок, а вибір кольорів і фасонів практично нескінченний. Я ніколи не був фанатом рюкзаків з багатьма кишенями та відділеннями: пошук у них потрібної речі щоразу перетворюється на те ще випробування. Дотримуйтеся простоти — саме так чинили наші наставники з минулого. Ось найпоширеніший комплект: **згорток постелі або ковдри, рюкзак, рама чи кошик наплічника**. Заради зручності чи функціональності дещо із цього можна поєднувати. Далі ми розглянемо кілька моїх авторських підходів до пакування, а також деякі доступні нині базові опції.

ЯК ПЕРЕНОСИТИ ВОВНЯНІ КОВДРИ

Якщо плануєте спати не в спеціальному мішку, а під вовняною ковдрою, вам для постелі знадобляться відразу дві ковдри — двоспальна та односпальна, неодмінно натуральні. Цього вистачить для будь-якого холоду до нуля градусів. Щоб пристосувати цей варіант до носіння, розстеліть на землі тент, складений утричі (щонайменше 2,5×2,5 метра). Тоді складіть двоспальну ковдру навпіл, а зверху — удвоє односпальну. Потім додайте речі, які знадобляться нескоро, — вони лежатимуть у цьому згортку, доки ви встановите табір. Запасний одяг і трохи сухого трута варто покласти всередину задля збереження їх сухими.

Поклавши згорток на землю, складіть удвоє відрізок мотузки чи шнурка завдовжки 3,5 метра і розташуйте його на краю згортка. Загорніть мотузку в решту цього сувою. Коли вона буде

Як скласти постільний згорток

в ньому, з одного боку стирчатиме петля, а з іншого — два кінці мотузки. Протягніть ці кінці крізь петлю й зв'яжіть їх. Тоді стягніть згорток ззовні двома шнурками та зав'яжіть їх вузлом. У такому вигляді це можна носити на одній лямці чи розділити мотузку, щоб вийшла форма на подобу наплічника.

Рюкзаки

На ринку їх сотні варіантів. Велика кількість кишень і відділень у наплічнику, знову ж таки, може завдати клопотів. Орієнтуйтеся на моделі з одним великим відділом у формі відра та кількома зовнішніми кишенями для швидкого доступу до важливих або часто потрібних речей. Рюкзака такого розміру, щоб можна було припасувати до рами, тобто на 35–50 літрів, цілком досить для багатоденного перебування в лісі. Найважливіше, про що слід пам'ятати, вибираючи наплічник, — це про його загальну міцність і надійність усіх його частин: ремінців, блискавок, інших

застібок. Полотняні наплічники чудові, але щільніший матеріал (500D+) теж підійде. Для новачка найкраще — списане військово-спорядження. Його роблять з матеріалів, розрахованих на великі навантаження. Тож у більшості випадків ви побачите, що воно в хорошому стані. Такі речі недорогі й служитимуть довго.

Які бренди рюкзаків варто розглянути

Купуючи новий наплічник, переконайтеся, що компанія має хорошу репутацію та великий досвід у виробництві спорядження. Пам'ятайте: коли ви самі в лісі, рюкзак — це ваше рятівне коло. Безстрокова гарантія є запорукою доцільно витрачених грошей. Компанія Duluth Pack працює в цій галузі з кінця XIX століття й досі пропонує такі самі якість і гарантію, як і засновник підприємства. Ці наплічники — одні з найкращих, якщо виберете варіант саме рюкзака, а не, скажімо, заплічної рами. Що ж до вживаних армійських наплічників, то шведські гірські рюкзаки, американські ALICE («багатоцільове легке індивідуальне спорядження») та ILBE («удосконалена розвантажувальна система») морської піхоти важко перевершити за міцністю, що випробувана часом.

Будь-яка поклажа має включати водонепроникний мішок на все головне відділення. Так уміст лишатиметься сухим за будь-яких умов. Під час зупинки мішок з поклажею можна витягти, а порожній рюкзак використовувати для збирання таборових ресурсів, наприклад дров. Якщо хочете носити водночас і рюкзак, і постіль чи ковдру в згортку, наплічник вибирайте менший. Згорток можна підвісити за лямки на рівні талії, просто додавши кілька D-подібних напівкілець із будь-якої крамниці. Багато наплічників і рам у продажу мають поясний ремінь з м'якою підкладкою, що допомагає розподілити навантаження. Більшість ременів можна зняти, якщо вони заважають або якщо поклажа неважка.

Носильні рами

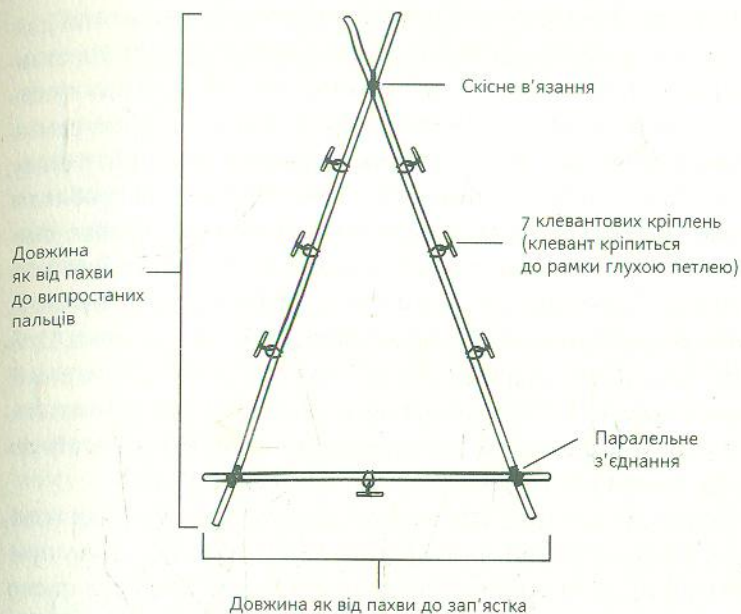
Це мій улюблений засіб для перенесення речей у польових умовах. Раму можна використовувати автономно або поєднувати

з іншими елементами. Про універсальність зовнішніх каркасів тепер майже забуто. Найпоширенішим саморобним варіантом цього пристосування в наші дні є **рама Ройкрофта**, названа на честь Тома Ройкрофта — мандрівника, який показав таку конструкцію Морсу Коханські — відомому канадському експертові з виживання в дикій природі. Цей простий трикутник можна змайструвати за лічені хвилини, а прослужить він багато років, якщо кріплення зробити правильно, а дерево вибрати грамотно. Для рами цього типу спершу виготовте три її частини (їх легко вирізати з одного молодого дерева) та виконайте такі дії:

1. Виріжте планку чи відколійте шматок твердої деревини, приблизно на 5 сантиметрів ширший за ваш попереk (або завдовжки приблизно як від пахви до зап'ястка).
2. Виріжте ще два шматки завдовжки у вашу руку від пахви до кінчиків випростаних пальців, максимум у півтора раза довші.
3. Прив'яжіть паралельним в'язанням (див. розділ 3) обидві довгі частини до поперекової планки приблизно за 2,5 сантиметра від країв з обох боків, опісля схрестіть їх і зв'яжіть діагональним (скісним) в'язанням десь за 10 сантиметрів до верхівки, щоб утворився трикутник.
4. Коли рама буде готова, зробіть сім гачків, щоб кріпити до неї спорядження. Лямку для рами виготовте з єдиного відрізка мотузки чи стропа завдовжки 3,5 метра, який прив'язують глухою петлею (петля жайворонка), протягнутою через верхню хрестовину. Тоді обмотайте мотузку навколо «вух» поперекової частини, обв'язавшись нею для надійності навколо талії.

Перевага цієї рами в тому, що всередині трикутного каркаса вона не має поперечин, які врізатимуться вам у спину. У конструкціях інших типів поперечини під вагою рюкзака вдавлюються в тіло, що із часом викликає дискомфорт.

Щоб навантажити раму Ройкрофта, скористайтеся способом, подібним до пакування постільного згортка. Знову-таки, у ролі зовнішнього компонента використайте тент. Замість загортати

Рама Ройкрофта

спорядження у формі скручування, обгорніть його тентом і переконайтеся, що останній згин слугуватиме для відведення води. Прив'яжіть тент з речами до рами шнуром навхрест і зав'яжіть простою петлею з контрольною (jam knot) (стопорним вузлом на ходовому кінці) або подібним способом, а потім припасуйте лямки й надягайте наплічник.

Металеві каркаси для наплічника теж бувають різноманітних конфігурацій і цінових категорій. Хорошим дешевим варіантом (хоч і трохи замалим для деяких речей) є рама ALICE з військторгу. Її можна знайти в комплекті з плечовими лямками, поперечною планкою і поясным ременем десь за 30 доларів. Єдиним доповненням, потрібним, щоб використовувати це пристосування подібно до рами Ройкрофта, будуть кілька гачків-клевантів для прив'язування. Вам може трапитися й знімна полицка для радіостанції в нижній частині цієї рами, що розширює її багатofункціональність. Можна придбати й нові рами з металевих трубок